

E L Ő T E R J E S Z T É S

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. június 25. napján tartandó rendes, nyílt ülésére

Tárgy: Tótkomlós Város Önkormányzata gazdasági programjának felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az alábbiakról rendelkezik:

- A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete nevében Zsura Zoltán János polgármester az IG/642-40/2020. számú határozattal 2020-ban fogadta el Tótkomlós Város gazdasági programját a 2020-2025. közötti időszakra vonatkozóan.

Fentiekre tekintettel az Mötv. által elrendelt kötelező felülvizsgálat keretében Tótkomlós Város ciklusidőn túlnyúló aktualizált és 2025. év végéig kiegészített gazdasági programját tárgyalja a Képviselő-testület.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve, Tótkomlós Város Önkormányzata 2020-2025. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját felülvizsgálta és a határozat melléklete szerinti tartalommal fogadja el a 2025. év végéig hatályos, kiegészített gazdasági programot.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2025. június 19.

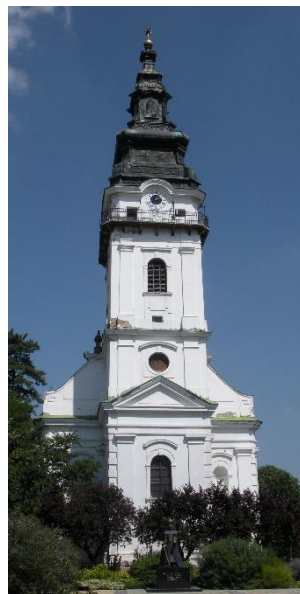
Zsura Zoltán János s.k.
polgármester

Az előterjesztést készítette: Deák-Fogarasiné Borsányi Csilla igazgatási ügyintéző
Skoda-Máté Beatrix megbízott pénzügyi osztályvezető
Zsarnai Anita aljegyző

Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

TÓTKOMLÓS VÁROS GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2025

Vezetői összefoglaló

Tótkomlós város számos tekintetben jobb adottságokkal rendelkezik az ország hasonló méretű városaihoz képest, amelynek egyik oka az 1940-es években felfedezett termál- és gyógyvíz. Ahogy a korabeli Országos Közegészségtani Intézet nyilatkozatából láthatjuk, a víz: „sem vegyileg, sem bakteriológiailag nem kifogásolható, jelenleg fürdővízül elfogadható, a víz magasabb alkáli-hidrogénkarbonát tartalma miatt gyógyvízjelleggel bír.

A másik szintén jelentős vonzóerő a város szlovák alapjainak, kultúrájának és hagyományainak fontossága a város életében.

A közszolgáltatásokkal való ellátottság kedvező, mely igaz a közüzemi, valamint a humán közfeladatok és közszolgáltatások terén is. Az alapfokú oktatás mellett egy középfokú intézmény biztosítja a fiatalok képzését, emellett a szociális és egészségügyi ellátások szükséges köre biztosított.

Tótkomlós város folyamatosan kívánja fejleszteni az utak, járdák, terek és épületek minőségét, hiszen mindez együtt adja meg azt a kellemes kisvárosi hangulatot, amely jellemző városunkra. Mindezzel az önkormányzat nemcsak a város megítélését kívánja javítani, hanem a lakosok tulajdonában lévő ingatlanok értékét is növelni tudja. Az önkormányzati ingatlanvagyon egy részének műszaki állapota ugyanakkor további beruházásokat tesz szükségessé.

Tótkomlós város kulturális és szabadidős programkínálatát mind a lakosság, mind a turisták igényeinek figyelembe vételével alakítja, mely kulturális tekintetben bővebb és változatosabb, mint a hasonló méretű „egynyelvű” vidéki magyar kisvárosok többségében.

A jelen gazdasági programban Tótkomlós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete három fő cél elérését tűzte ki maga elé:

Gazdasági szerkezet diverzifikálása

- A város gazdasági alapját vállalkozások, szlovákság, kultúra és a turizmus adja. A versenyképesség növelésének érdekében a létesítmények és programok folyamatos fejlesztése kiemelt fontosságú.
- A turizmus terén megfelelő fejlesztések végrehajtásával, a látnivalók és programok körének kiszélesítésével, új turisztikai szolgáltatások

megteremtésével bővíteni szükséges a célcsoportok körét (pl. aktív turizmus, sportturizmus, lovas turizmus, ökoturizmus, vallási turizmus). Tótkomlós Turizmusfejlesztési Stratégiai tervében szereplő célok, fejlesztési elképzelések végrehajtása;

- A város és környezetének (kistérség) mezőgazdasági adottságaira építve ki kell alakítani minőségi helyi (bio)termékek helyi termelésének és értékesítésének feltételeit, amelyben az önkormányzat szerepe kulcsfontosságú;
- A stabil és diverzifikált gazdasági struktúra kialakításához fontos a fejlett és innovatív vállalkozások ösztönzése és újabb vállalkozások bevonása és indítása, a tevékenységüket segítő infrastruktúra megteremtése.

Fenntartható kisvárosi környezet kialakítása

- Megújuló energiák részarányának növelése az energiafelhasználásban, megújuló energia-hasznosításon és energiaracionalizáláson alapuló projektek és tevékenységek támogatása;
- A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása a gyalogos és a kerékpáros közlekedést ösztönző megoldásokkal, a közösségi közlekedés feltételeinek javításával (de minimum megőrzésével);
- Zöldterületek felújítása, bővítése, változatosabbá tétele különböző rekreációs funkciókkal (játszótér, sétány, sportpálya, futópálya stb.)
- A természeti és épített környezet állapotának további javítása a vonzó településkép, magas életminőség és értékálló ingatlanállomány biztosítása érdekében.

Hatékony városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés

- Vonzó, „zöld városkép” kialakítása további beruházásokkal, szabályozási eszközökkel, civil szervezetek segítségével, és az ingatlantulajdonosok ösztönzésével, városképet meghatározó elemek fejlesztésével;
- Egy nyitott, fejlődő és fejlődőképes település arculatának kialakítása, amely lakossági megtartó-erő, települési vonzerő és befektetési

célterületként is előnybe tudja helyezni a várost versenytársaival szemben;

- A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése a helyi lakosok igényeinek folyamatos monitorozásával, a városfejlesztési tevékenységben a társadalmi részvétel további elősegítésével, és a helyi identitástudatot is erősítő a turisták mellett az itt lakókat is célcsoportnak tekintő rendezvények, a város hagyományos értékeire és történelmi adottságaira építő programok és kulturális tevékenységek segítségével.

A jelen gazdasági programban kijelölésre kerültek Tótkomlós Város Önkormányzatának a 2020-2025-ös ciklusra vonatkozó fejlesztési elképzelései. Ezek természetesen a ciklus során módosulhatnak, hiszen alapjában pályázati források igénybevételeivel valósulna meg.

A kisvárosunk fejlődése, versenyképességének növelés és az itt lakók megfelelő életkörülményeinek és munkalehetőségének biztosítása érdekében szükséges a város működésének, gazdaságának, termelő infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak hatékonyság-elvű fejlesztése. Azt kell elérni, hogy a turizmusra (azon belül is elsősorban a termálvízre) épülő gazdasági potenciál növekedésével, valamint a szlovák kulturális hagyományok előtérbe helyezésével a térségi szerepkör erősödésével párhuzamosan Tótkomlós város egy élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és a turisták számára egyaránt vonzó hely legyen.

Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezik arról, hogy minden településen gazdasági programot kell elfogadnia – esetleg felülvizsgálnia – a képviselő-testületnek a választások után, az alakuló ülést követő hat hónapon belül.

Az Mötv. 116. §-a rendelkezik az önkormányzatok említett kötelezettségéről, az alábbiak szerint:

116. § (1) *A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.*

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A helyi önkormányzatok gazdasági programjának elkészítésére, annak felépítésére, szerkezetére, belső tartalmi elemeire vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincs, illetve egységes önkormányzati gyakorlat sem alakult ki. A gazdasági programmal az önkormányzatok hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.

A gazdasági program egy integrált szemléletű, a térség makro- és mikro-gazdasági környezetét valamint, a környezet az önkormányzati működésre gyakorolt hatását is figyelembe vevő dokumentum, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és azok fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket.

Az önkormányzat biztosítja a programban megjelölt fejlesztési elképzelésekhez tartozó eszközök és források rendelkezésre bocsátását vagy felkutatását, és szükség esetén jogszabályi kereteinek meghatározását.

Az Mötv. előírásai alapján, annak megfelelően készült el Tótkomlós város gazdasági programja a 2020-2025-ös időszakra, azzal a szándékkal, hogy meghatározza mindazon célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program a fő irányokat, célkitűzéseket, elképzeléseket határozza meg Tótkomlóson.

A Kormány gazdaságpolitikáját és az EU által biztosított forrásokhoz való hozzáférhetőséget is figyelembe véve meghatározza a valóban megvalósítható konkrét fejlesztéseket, figyelembe véve valamennyi előzetes tervezési anyagot, valamint a már benyújtott pályázatokat.

A gazdasági program összpontosít az önkormányzati feladatokra, szervezeti struktúrára és pénzügyi lehetőségekre, meghatározza azokat az irányokat, amelyek mentén a város középtávú fejlődése megvalósulhat.

A gazdasági program alapvető célja az, hogy a helyi közösség partnerségén, együttműködésén alapulva olyan lehetőségeket tárjon fel, amelyek megvalósításával Tótkomlós városa élhetőbbé válik, a települések közötti versenyben megállja helyét, vonzóbbá válik mind a befektetők, mind pedig a turisták számára.

Az önkormányzat fejlesztéspolitikai alapelve, hogy a beruházások végrehajtása során mindenképpen elsőbbséget élvez a pályázaton nyert beruházás megvalósítása, valamint a korábbi képviselő-testületi döntések alapján elkezdett beruházások folytatása illetve befejezése.

Tótkomlós város jelenlegi állapotának SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - fejlett mezőgazdasági termelés, - jó minőségű termőföld, - kedvező földrajzi elhelyezkedés, számos turisztikai vonzerővel rendelkezik a város, - többnemzetiségű település - hatékony együttműködés a regionális szervezetekkel, 	<ul style="list-style-type: none"> - természeti és turisztikai vonzerők kiaknázásának hiánya, - helyi turisztikai iroda hiánya - sportcsarnok hiánya - ipari nagyvállalatok hiánya, - helyi vállalkozások alacsony nemzetközi orientáltsága, - alacsony szakképzett munkaerő

<ul style="list-style-type: none"> - gasztronómiai, kulturális rendezvények - a „gyűjtők és gyűjtemények városa”, múzeumok, tájház, gyűjtemények, - kiterjedt nemzetközi, testvérvárosi kapcsolatok, - a sajátos növényvilág, a levegő minősége, - természeti adottságok, - gyalogtúra útvonalhálózat, - műszaki infrastruktúra: ivóvíz, gáz, telefon, kábel, internet-hálózatok, közműkapacitások fejlettsége; - erős civil szervezeti bázis - széles körű kapcsolati hálózat - meglévő intézményi hálózat: egészségügyi, oktatási, kulturális, igazgatási, rendészeti, szociális, - hagyománnyal rendelkező termálvizes fürdő (Rózsa-fürdő) - helyi média (TV, rádió, újság), nyilvánosság, információáramlás. - autópálya közelsége - helyi mentőállomás - gazdag helyi értéktár 	<ul style="list-style-type: none"> kínálat, - munkaerő piaci készségek gyengesége (innovációs, kommunikációs készségek, kompetenciák gyengesége), - kedvezőtlen demográfiai folyamatok: elöregedés, fiatal, képzett szakemberek elvándorlása, - kutatási együttműködésekben rejlő lehetőségek kihasználatlansága, - kedvezőtlen közúti, vasúti megközelíthetőség - alacsony innovációs képesség.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - a tudás, az innovációs lehetőségek kihasználása, - uniós forrásokból való részesedés, az elnyert támogatások hatékony felhasználása, - magas munkaigényű zöldségtermesztéshez jó természeti adottságok, - kedvező nemzetközi gazdasági, 	<ul style="list-style-type: none"> - gazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági helyzet, - együttműködési készségek gyengülése, - a tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális nehézségek, - felsőfokú végzettséggel rendelkező, főként pályakezdők elvándorlása, - negatív demográfiai tendenciák (elöregedés, elvándorlás),

<p>politikai környezeti feltételek kihasználása,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemzetközi együttműködés ösztönzése, - egészségturizmus feltételeinek megteremtése, - bizalmon alapuló kapcsolati hálók erősödése és felértékelődése, - szolgáltató szektor bővítése, - kulturális örökség fenntartása iránti társadalmi igény, - a város megközelíthetőségének javulását célzó útépitések miatt növekvő tőkevonzó képesség következtében fellendülő gazdaság, - a turizmus társadalmi, gazdasági felértékelődése, multiplikációs hatásainak érvényesülése, - egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése, - innovációs és vállalkozási készség javulása, - közlekedési infrastruktúrák javítása, - energetikai célú mezőgazdasági termelés, - meglévő szellemi potenciálban rejlő lehetőségek kihasználásával jelentős eredmények a kutatás-fejlesztés és innováció területén, - fokozódik az igény a turisztikai adottságok turisztikai hasznosítására. 	<ul style="list-style-type: none"> - szegénységi kockázatok erősödése, - elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása, - befektetői érdeklődés gyengülése, hiánya, a vállalkozói szféra kooperációs, integrációs elégtelensége, - a megújuló energiaforrásokat létrehozó rendszerek kezdetben jelentős befektetéssel, költséggel járnak - a bevételek alacsony szintje, a fejlesztési források lehívásának akadálya megmarad
---	--

Gazdasági jellemzők

Az Orosházi járás településeként Tótkomlós is az ország egyik legfejletlenebb, legelmaradottabb kistérségei közé tartozik. Gazdasági potenciálja az 1980-as évek végétől folyamatosan romlik. Az ipar főként a mezőgazdaságra épül. A rendszerváltást követően sok nagyüzem bezárásra került, ennek következtében a megmaradt üzemek – bár alacsony feldolgozottsági fokot produkálnak – elsődlegesen az állattenyésztésre szakosodott élelmiszeripart látják el.

Tótkomlós gazdaságában a mezőgazdaság a meghatározó a szolgáltatások mellett. Évszázados hagyománya volt például az őrlésnek a városban, ma már nem működő malmunk jelentős mennyiségű gabonát dolgozott fel.

A lakosság egy része ma is mezőgazdasággal foglalkozik (társas vállalkozások, egyéni gazdálkodók), ez a helyiek egyik fontos megélhetési forrása. A településen a szántóföldi növénytermesztés is jelentős.

Az elmúlt három évben tapasztalható tartós aszályos időszak sajnálatos módon jelentős hatással volt a mezőgazdaságból élő őstermelők helyzetére. Az érintettek közül sokan földterületeiket bérbe adják, vagy akár értékesítik is, mivel a megváltozott klimatikus körülmények miatt a mezőgazdasági termelés kiszámíthatatlansága hosszú távon ellehetetleníti tevékenységük fenntartását.

Az elmúlt időszakban az is megfigyelhető, hogy a kisebb őstermelők közül többen földterületeiket nagyobb agrárvállalkozásoknak adják bérbe. Ennek következtében ezek a vállalkozások egyre nagyobb részesedést szereznek a helyi mezőgazdasági termelésben. A mezőgazdasági struktúra így fokozatosan koncentrálódik, a termelés egyre inkább néhány nagyobb szereplő kezében összpontosul.

A településen emellett néhány jelentős feldolgozóipari és könnyűipari vállalkozás is működik, amelyek fontos szerepet játszanak a helyi foglalkoztatásban.

Például: a MAS 2003 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. két gyáregységében, összesen 4000 m² területen foglalkoztat helyi, illetve környékbeli munkavállalókat. A foglalkoztatottak száma 106 fő. A RIMAX Ipari és Kereskedelmi Kft. fő tevékenysége mezőgazdasági és erdészeti gépek, valamint kellékek gyártása; dolgozóinak létszáma meghaladja a 224 főt.

A külföldi érdekeltségű helyi vállalkozások jelentős munkalehetőséget biztosítanak a lakosság számára.

2024-ben a településen 1158 cég szerepelt a nyilvántartásban (ideértve a nem tótkomlói székhelyű, de tótkomlói telephellyel rendelkező cégeket, valamint az őstermelőket is), amelyből 433 egyéni vállalkozó, 134 sávós adózó és 281 társas vállalkozás (zrt., bt., kft.).

Az alábbi táblázat tartalmazza a tíz legnagyobb iparűzési adót fizető céget Tótkomlóson (2024):

Szijártó Kft.
Rimax Kft.
Magyar Földgáztároló Zrt.
MAS 2003 Kft.
Szerencsejáték Zrt.
Komlósi-Lúd Kft.
Magyar Olaj és Gázipari Nyrt.
Mabanaft Hungary Kft.
Tótkomlósi Agrár Zrt.
Komlós-Kenyér Kft.

(Helyi forrás)

Településfejlesztési politika

Figyelembe véve a stratégiai célokat, és az azok alá rendelhető, az alábbiakban ismertetendő részcélokat, az ezek eléréséhez szükséges fejlesztéseket a város ebben a ciklusban is kiemelten pályázati forrásokból, illetve esetlegesen magánbefektetők bevonásával kívánja megvalósítani, amelyeket átgondolt, racionális fejlesztés-finanszírozási politika mentén egészít ki saját forrásaival. A gazdasági fenntarthatóság biztosítása érdekében olyan fejlesztéseket hajt végre, amelyek későbbi működtetése nem ró teljesíthetetlen kötelezettségeket és terheket az önkormányzat intézményeire és költségvetésére, lehetőség szerint kiszámíthatóan megtérülnek, és hosszútávon pótlólagos bevételeket vagy megtakarításokat eredményeznek (pl. energiaracionalizálás, hatékonyságfejlesztés). A fejlesztésekhez az önerő biztosítása érdekében szükség szerint, de átmeneti jelleggel von be önkormányzatunk hitelforrásokat, ugyanakkor a ciklus egészére vetítve biztosítja az önkormányzat adósságmentességét.

Gazdasági szerkezet diverzifikálása

Az átfogó stratégiai célok közül a gazdasági szerkezet diverzifikálása tekinthető a legalapvetőbbnek, hiszen a város hosszú távú fejlődése csak stabil gazdasági alapokra támaszkodva biztosítható. Jelen önkormányzati ciklus kiemelt feladata a gazdasági szerkezet fokozatos diverzifikálása, az alábbi elemek mentén:

A turizmus terén megfelelő fejlesztések végrehajtásával, a látnivalók és programok körének kiszélesítésével, új turisztikai szolgáltatások megteremtésével bővíteni szükséges a célcsoportok körét (pl. aktív turizmus, sportturizmus, lovas-turizmus, ökoturizmus);

A város és környezetének (kistérség) mezőgazdasági adottságaira építve ki kell alakítani minőségi helyi (bio)termékek helyi termelésének és értékesítésének feltételeit;

A stabil és diverzifikált gazdasági struktúra fenntartásához fontos a fejlett és innovatív vállalkozások ösztönzése, a tevékenységüket segítő infrastruktúra megteremtése.

Fenntartható városi környezet kialakítása

A XXI. század követelményeinek megfelelően a következő évek egyik legfontosabb kihívása az, hogy városunk miként tudja az energiafelhasználást és a károsanyag-kibocsátást csökkenteni, az energiafelhasználásban a megújuló energiák részarányát növelni. A fenntartható lakó- és vállalkozói környezet ugyanakkor a települési vonzerőnek és megtartóerőnek is egyre fontosabb tényezője, mind az itt lakók, mind az itt gazdasági tevékenységet folytatók, mind pedig az ideköltözést vagy befektetést, beruházást fontolgatók számára.

Tótkomlós mind a megújuló energiák hasznosítása, mind pedig a természeti környezet szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik, ugyanakkor környezeti kockázatokat is rejt magában ezek kiaknázása. A környezeti fenntarthatóság alapjainak megteremtése érdekében a városkép, a városszerkezet és a városi terek alakítása során egyszerre kell figyelni a vonzó települési környezet és a fenntartható, környezetbarát működés feltételeinek megteremtésére. Olyan városszerkezetet kell kialakítani, mely ösztönzi a gyalogos és a kerékpáros közlekedést és az intézményi-, vállalkozási- és lakóinfrastruktúra egyaránt energia-hatékonyan üzemel.

A fenntartható lakó- és vállalkozási környezet fejlesztésének a jelen önkormányzati ciklusban célzott elemei a következők:

Megújuló energiák részarányának növelése az energiafelhasználásban, megújuló energia-hasznosításon és energiaracionalizáláson alapuló projektek és tevékenységek támogatása;

A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása a gyalogos és a kerékpáros közlekedést ösztönző megoldásokkal, a közösségi közlekedés feltételeinek javításával;

Zöldterületek felújítása, bővítése, változatosabbá tétele különböző rekreációs funkciókkal (játszótér, sétány, sportpálya, stb.)

A természeti és épített környezet állapotának további javítása a vonzó településkép, magas életminőség és értékálló ingatlanállomány biztosítása érdekében.

Hatékony városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés

Minden település image folyamatosan alakul, annak fejlesztése tudatos városmarketing-tevékenységet követel. Ennek során meg kell erősíteni és modernizálni szükséges mind megjelenésében, és meg kell szervezni az átgondolt, tudatos kommunikációját Magyarországon és az országhatárokon túl is, kiemelten támaszkodva a szlovák gyökereinkre és a román és szerb határ közelségére.

A városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés jelen ciklusban meghatározott rész céljai a következők:

Vonzó, „zöld városkép” kialakítása további beruházásokkal, szabályozási eszközökkel, civil szervezetek segítségével, és az ingatlantulajdonosok ösztönzésével;

Tótkomlós egy nyitott, fejlődő és fejlődőképes település arculatának kialakításával, amely lakossági megtartó-erő, települési vonzerő és befektetési célterületként is előnybe tudja helyezni a várost versenytársaival szemben;

A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése a helyi lakosok igényeinek felmérésével valamint a helyi identitástudatot is erősítő a turisták mellett az itt lakókat is célcsoportnak tekintő rendezvények, a város hagyományos értékeire és történelmi adottságaira építő programok és kulturális tevékenységek segítségével.

Fejlesztések

Az Önkormányzat pályázatainak gondozását a Hivatalban 1 fő igazgatási ügyintéző látja el. Függetlenül attól, hogy az egyes pályázatok – a beszerzések összetettségére, illetve becsült értékére figyelemmel – megírását, majd nyertes pályázat esetén a projekt menedzselését és egyéb, az ahhoz tartozó tevékenységeket megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkező gazdasági szereplők látják el, a projektek sikeres lebonyolításához elengedhetetlen a folyamatos, akár napi szintű kapcsolattartás, egyeztetés, adatszolgáltatás.

Folyamatban lévő beruházások

TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00007

A tótkomlói Idősek Háza energetikai fejlesztése

A projekt elnyert összköltsége 62.967.253,- Ft, a támogatás intenzitása 100%. A projekt során a Tótkomlós, Széchenyi utca 18. szám alatti Idősek Háza energetikai fejlesztése valósult meg. A fejlesztés során az épület homlokzat és födém hőszigetelése, külső nyílászáróinak cseréje, új hő-termelő berendezés beépítése, meglévő világítótestek cseréje LED-es rendszerűre, valamint napelemes rendszer telepítése történt. Továbbá az épület projektarányos akadálymentesítésére is sor került. A kivitelezést a HPQ PLUS Kft 6720 Szeged, Arany János utca 7. szám alatti társaság végezte. A műszaki átadás – átvétel 2023. december 18-án megtörtént. A projekt zárása folyamatban van.

TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00013

A tótkomlói Művelődési Ház energetikai fejlesztése

A projekt elnyert összköltsége 437.025.022,- Ft, a támogatás intenzitása 100%. A projekt a Tótkomlós, Erzsébet utca 2/a. szám alatti Művelődési Ház energetikai fejlesztésére vonatkozik, ezen belül az épület homlokzati és födém hőszigetelése, külső nyílászáróinak cseréje, meglévő világítótestek cseréje LED-es rendszerűre, 200 kW-os hőszivattyús rendszer telepítésére és napelemes rendszer telepítésére vonatkozik, továbbá a szellőző és légkondicionáló rendszerek fejlesztésére. További cél az épület projektarányos akadálymentesítése.

A kivitelezést a KÖVIÉP Építőipari és Kereskedelmi Kft, valamint a Topeto Bau Építőipari Kft konzorciumban (közös ajánlattevőként) végezte. A műszaki átadás – átvétel 2024. április 26-án zárult. A projekt zárása folyamatban van.

TOP-PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00034

Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának bővítése

A pályázat elnyert összköltsége 69.999.935,- Ft, a támogatás intenzitása 100%. A tervezett kerékpárút hossza 516 m. A fejlesztéssel érintett terület a Fő utca Luther utcától a Zrínyi utcáig terjed.

Az engedélyes tervdokumentáció az 1. mérföldkő keretében 2023. október 09. napon került benyújtásra jóváhagyás céljából a Magyar Államkincstár, mint Közreműködő Szervezet részére. Sajnos azóta egy hiánypótláson túl egyéb választ nem kaptunk a benyújtott dokumentumokra.

A közbeszerzési eljárás a Magyar Államkincstár által jóváhagyott és engedélyezett tervdokumentáció nélkül nem kerülhet lefolytatásra.

TOP-PLUSZ-1.2.3-21-BS1-2022-00009

Belterületi utak fejlesztése Tótkomlóson

Tótkomlós Város Önkormányzata 319.971.088,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült a TOP_PLUSZ-1.2.3-21-BS1 Belterületi közutak fejlesztése tárgyú pályázat során. Az elnyert támogatás az alábbi utcák, utcarészek felújítására, új út kialakítására vonatkozik:

sorsz.	utca neve	munka leírása
1.	Bajza József utca: a Hársfa és Bezerédi utca között	útburkolat felújítás és építés
2.	Nagyatádi Szabó István utca: Mezőhegyesi út és Malom utca között	útburkolat felújítás
3.	2311/7 hrsz-ú névtelen utca: Kossuth Lajos utca és Békéssámsoni utca között	útburkolat felújítás
4.	Katona József utca: Békéssámsoni út és Borsziget utca között	útburkolat felújítás
5.	Borsziget utca: Katona József utcától dél-kelet	útburkolat felújítás

	irányba 150 m	
6.	Tass utca: Borsziget utcától Diófa utcáig	útépítés
7.	Diófa utca: Epres tértől a Fő útig	útburkolat felújítás
8.	Földvári utca Fő úttól a Dózsa György utcáig	útburkolat felújítás és szélesítés
9.	Gajdács Pál utca Földvári utcától dél-keleti irányba 230 m	útépítés
10.	Semmelweis utca: Rákóczi utca és Mezőhegyesi út között	útépítés

Az úthálózat fejlesztése elősegíti a település gazdasági fejlődését. A településen a kiépítetlen utak aránya még mindig igen magas, a projektben érintett utcák minősége gépkocsival való közlekedésre már korlátozottan volt alkalmas.

A projekt által érintett úthossz 2649 m, melyből 933 m földutak burkolása és 1716 m burkolt utak felújítása.

A Magyar Államkincstár részére 2024. év márciusában benyújtott engedélyes és kiviteli tervdokumentáció jóváhagyása 2024. szeptember 18-án történt meg. Az Alföldvíz Zrt-vel, történt egyeztetések nyomán a vízkiváltások költségét az Alföldvíz Zrt. átvállalta. A közbeszerzési eljárás várhatóan 2025. év III. n. évében kerül lefolytatásra. Sikeres közbeszerzés esetén 2025. év őszén, 2026. tavaszán az útépítések, útfelújítások megkezdődnek.

TOP-PLUSZ-1.1.3-21-BS1-2022-00002

„Élményközpontú kulturális és örökségturizmus fejlesztése Tótkomlóson”

Tótkomlós Város Önkormányzata 179.999.894,- Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült a TOP-PLUSZ-1.1.3-21-BS1-2022-00002 azonosító számú, „Élményközpontú kulturális és örökségturizmus fejlesztése Tótkomlóson” című projekt vonatkozásában.

A projekt keretében a Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A. (2341 hrsz.) szám alatti ingatlanon található, volt bölcsőde épület és környezetének felújításával kiállító és bemutatótér létrehozását kívánjuk megvalósítani. Az új turisztikai attrakció Tótkomlós kulturális örökségét kívánja interaktív módon bemutatni, a mai kor és a turisták,

látogatók igényeinek megfelelően innovatív élményelemekkel és digitális megoldásokkal gazdagon.

A felújítás során az épület teljes felújításon esik át melynek során a külső és a belső nyílászárók felújítása és cseréje, a padlóburkolatok cseréje, a fűtési rendszer korszerűsítése, új szociális blokkok kialakítása, új szennyvíz és vízvezeték hálózat kiépítése, napelemes rendszer telepítése és a teljes elektromos hálózat kiépítése, korszerűsítése is megvalósul. A teljes tetőszerkezet cseréje, felújítása illetve a külső homlokzat szigetelése is elengedhetetlen a kiállító és bemutatótér energia-hatékony működtetése érdekében. A fentieken túl az ingatlant körülvevő park rendezése, parkosítása is a projekt része, akárcsak a projektarányos akadálymentesítés!

A fejlesztés az ingatlan felújításán túl a bemutatótér kialakítására és minden egyéb, a turistafogadáshoz és a családbarát élményszerzéshez szükséges feltétel kialakítását is tartalmazza!

A kiviteli tervdokumentáció elkészült, annak Magyar Államkincstár által történő jóváhagyására várunk.

Elbírálás alatt lévő, közelmúltban benyújtott pályázatok

KAP-RD43-1-25

Külterületi utak fejlesztése

Tótkomlós Város Önkormányzata támogatási kérelmet nyújtott be a KAP-RD43-1-25 külterületi utak fejlesztése tárgyú felhívásra.

Fejlesztendő külterületi utak:

- A Nagykopáncsra bevezető (0517/16) és kivezető (0531 hrsz) önkormányzati tulajdonban lévő utak.
- A Tótkomlós 0158/7 helyrajzi számú külterületi önkormányzati tulajdonú út 350 m-es szakasza.
- Illetve a Tótkomlós, 0249 helyrajzi számú földút 1500 m-es szakasza.

A pályázat elbírálása a gazdasági program felülvizsgálatának időpontjában még nem történt meg.

Versenyképes Járások

A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indított.

A Program, az orosházi járás településeinek, esetlegesen több ütemben, 250.000.000,- Ft pénzügyi forrást biztosít. A támogatás maximális mértéke a fejlesztés elszámolható költségeinek legfeljebb 100 %-a.

A járási települések, Orosháza, Tótkomlós, Gádos, Nagyszénás, Békéssáms, Csanádapáca, Kardoskút és Pusztaföldvár kifejezték azon szándékukat, hogy konzorciumot kívánnak létrehozni, melyben a konzorcium vezetőjének Orosházát jelölték meg. A konzorcium keretében a tagok két tevékenységi körben, három fejlesztési igényre nyújtottak be pályázatot.

1. Közvilágítás fejlesztés I. ütem az alábbi településeken: Orosháza, Tótkomlós, Gádos, Nagyszénás, Békéssáms, Csanádapáca, Pusztaföldvár kért támogatás összege: bruttó 220.000.000,- Ft
2. Iskolaépület felújítása Kardoskúton, gyermekek átmeneti otthonának kialakítása, ifjúsági táboroztatás a járási települések kiszolgálásával kért támogatás összege: bruttó 30.000.000,- Ft
3. Közvilágítás fejlesztés II. ütem az alábbi településeken: Orosháza, Tótkomlós, Gádos, Nagyszénás, Békéssáms, Csanádapáca, Pusztaföldvár kért támogatás összege: bruttó 250.000.000,- Ft

A támogatási kérelem 2025. június 11. napján került benyújtásra.

Pályázati összefoglaló

Az alábbi táblázatban összegezve találhatóak az elmúlt ciklusok során elnyert és megvalósított projektek. Mindez azért fontos, mert egyértelműen látszik, hogy gondos tervezés ellenére is fontossága van annak, hogy az adott időszakban éppen milyen jellegű pályázati kiírások vannak, hiszen ez befolyásolja, hogy milyen típusú fejlesztésre és milyen összegeket képes a város elnyerni.

ELNYERT PÁLYÁZATOK 2006-2019				
Pályázati azonosító	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege	Projekt fizikai befejezése	Konzorcium összesen
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BS1-2022-00002	Élményközpontú kulturális és örökségturizmus fejlesztése Tótkomlóson	179 999 894	2025.07.30. módosítás folyamatban	
TOP_PLUSZ-1.2.3-21-BS1-2022-00009	Belterületi utak fejlesztése Tótkomlóson	319 971 088	2025.11.30.	
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00034	Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának bővítése	69 999 935	2025.07.31.	
TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00013	A tótkomlósi Művelődési Ház energetikai fejlesztése	437 025 022	folyamatban	
TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00007	A tótkomlósi Idősek Háza energetikai fejlesztése	62 967 253	folyamatban	
TLA/NEPI2023/1007077	Népi Építészeti Program	1 700 000	megvalósult	
TOP-4.2.1-15-BS1-2016-00042	Tótkomlós Szociális Szolgáltató Központ eszközfejlesztése	15 353 516	megvalósult	
TOP-3.2.1-15-BS1-2016-00043	A Tótkomlósi Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése	89 080 203	megvalósult	
TOP-3.1.1-15-BS1-2016-00012	Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése	376 613 862	megvalósult	
TOP-4.2.1-15-BS1-	Szociális	11 100 000	megvalósult	

2018-00063	alapszolgáltatások fejlesztése			
TOP-3.2.1-16-BS1-2019-00098	Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ épületének energetikai korszerűsítése	63 315 000	megvalósult	
TOP-1.1.1-16-BS1-2017-00008	"Ipari terület kialakítása Tótkomlóson"	100 000 000	megvalósult	
TOP-1.1.2-16-BS1-2017-00003	"Inkubátorház kialakítása Tótkomlóson"	220 000 000	megvalósult	
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	"Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez"	6 706 149	megvalósult	
TOP-5.3.1-16-BS1-2017-0008	"Együttműködés a közösségünk fejlesztéséért!- a helyi identitás és kohézió erősítése	30 183 865	megvalósult	
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Néprajzi Ház)	Szlovák Néprajzi Ház felújítása	1 500 000	megvalósult	
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Néprajzi Gyűjtemény)	Szlovák Néprajzi Gyűjtemény felújítása	500 000	megvalósult	
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Tájház)	Szlovák Tájház felújítása	1 000 000	megvalósult	
TOP-2.1.2-16-BS1-2017-00002	"Tótkomlós városközpontjának környezettudatos megújítása"	200 000 000	megvalósult	

TP-1-2017	"Tanyafejlesztési program"	621 838	megvalósult	
Belügyminisztérium	"Belterületi utak, járdák felújítása"	14 591 601	megvalósult	
ZP-1-2017/2191	"Zártkerti program"	9 817 187	megvalósult	
EFOP-1.2.9-17	"Nők a családban és a munkahelyen"	162 791 785	folyamatban a projekt zárása	199 997 635
EFOP-3.9.2-16-2017-00027	"Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek"	53 082 364	megvalósult	488 827 162
TÁMOP-3.1.4/08/2-2009-270	"Esély a jövőnek Tótkomlóson"	64 000 000	megvalósult	
EFOP-1.5.3-16	"Humán közszolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben"	76 532 300	visszafizetés alatt	491 807 912
DAOP-4.1.1/A-09-2010-0021	"Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tótkomlóson a központi orvosi rendelő felújításával és akadálymentesítésével"	47 586 985	megvalósult	
DAOP-4.2.1/2F-2f-2010-0001	"A korszerű és egészséges intézményi feltételek kialakítása a tótkomlósi Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Erzsébet utcai tagintézményében"	60 266 229	megvalósult	

KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0087	"Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése" II. forduló	2 254 323 853	megvalósult	
DAOP-5.1.2/B-09-2009-0011	"Tótkomlós városközpontja és az Epres téri játszótér megújítása a városi örökség megőrzése érdekében"	22 030 234	megvalósult	
KEOP-7.1.2.0-2008.0243	"Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése" I. forduló	1 960 770 543	megvalósult	
ZK010592/11	Tűzoltó laktanya felújítása	5 279 961	megvalósult	
A 145/2009. (XI. 6.) FVM rendelet alapján a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében. Támogató: MVH	Helyi Piac Felújítása	50 283 842	megvalósult	
A 122/2009. (IX.17.) FVM rendelet alapján a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatás keretében.	Rendezvénysátor beszerzése	12 673 395	megvalósult	
DAOP-4.1.3/B-11-2012-0007	"Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastrukturális fejlesztése és kapacitás bővítése"	149 925 724	megvalósult	

137/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatás jogcímre, Ifjúsági szálláshely kialakítása	"Ifjúsági szálláshely kialakítása"	46 719 360	megvalósult	
8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet	Tótkomlós, Diófa u. 10. sz. alatti óvoda infrastrukturális fejlesztése	19 000 000	megvalósult	
ÁROP-1.A.5-2013- 2013-0100	"Szervezetfejlesztés megvalósítás Tótkomlós Város Önkormányzatánál"	21 937 242	megvalósult	
KEOP-4.10.0/C/12- 2013-0139	"Megújuló energia használata Tótkomlóson"	89 878 231	megvalósult	
KEOP-3.1.2/2F/09-11- 2012-0017	"Élőhely rekonstrukciós munkálatok a Száraz- ér mentén"	492 514 577	megvalósult	
35/2013 (V.22.) VM rendelet alapján	Fa kiállító pavilon beszerzése	5 910 000	megvalósult	
BM rendelet	"Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések megvalósítása	5 978 644	megvalósult	
DAOP-5.2.1/D-2008- 0002	"Belvízrendezés az élhetőbb településekért, komplex belvízrendezési program megvalósítása a belterületen és a	27 274 944	megvalósult	

	csatlakozó társulati csatornán"			
DAOP-5.1.3-11-2011-0006	"A Karasz János Sporttelep fejlesztése"	40 639 746	megvalósult	
TP-1/3700/2013.	"Tanyák, valamint az alföldi tanyás térségek megőrzése és fejlesztés érdekében a települési és térségi fejlesztések támogatására"	689 627	megvalósult	
DAOP-3.2.1-2008-0040	"Közösségi közlekedés fejlesztése Tótkomlóson"	121 042 289	megvalósult	
DAOP-2.1.1/E-2008-0027	"Gyalogtúra útvonalak hálózata a Marosháton"	102 002 040	megvalósult	
DAOP-3.1.1/B-2007-0121	"Tehermentesítő út és lakóutak építése Tótkomlóson"	6 471 642	megvalósult	
ÁROP-1.A.2/A-2008-0043	„A Tótkomlósi Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése”	19 964 000	megvalósult	
KEOP-5.7.0/15-2015-0188	"Jankó János Általános Iskola és Gimnázium energetikai fejlesztése"	149 968 410	megvalósult	
SZOC-FP-14-C-0124	Szociális földprogram	550 000	megvalósult	
HUNG-2018	"Nemzeti értékek és hungarikumok"	512 546	megvalósult	
HÖF-TEKI 2007	Árpád utca szilárd útburkolatának felújítása	11 280 241	megvalósult	
HUNG-2015	"Értékmentés Gábor Áron szülőföldjén"	1 000 000	megvalósult	
	Nemzetiségi óvodák,		megvalósult	

	iskolák fenntartásának támogatása	30 000 000		
	Nemzetiségi tankönyvbeszerzés támogatása	1 079 082	megvalósult	
KIOP-1.2.0-F.-2005-12-0001/2	„Állati hulladék kezelése Tótkomlós”	257 551 000	megvalósult	
HURO/1001/022/1.2.3	Info-com (HURO/1001)	21.132,75,- EUR	megvalósult	

Fejlesztési elképzelések

- 1.) **Városi sportcsarnok létesítése:** A településen a sportélet sokszínű, és gazdag. Azonban egy városi sportcsarnok létesítése mindenképpen szükséges lenne, és fellendítené az utánpótlás nevelést sok sportágban. Továbbá bajnokságok, kupák, sportesemények szervezésével a település turisztikai látogatottságát is növelni lehetne.
- 2.) **Tótkomlós Város Önkormányzata intézményi épületeinek felújítása:** az önkormányzat intézményi épületeinek többsége felújításra szorul. A Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése megtörtént, de belső felújítása nagyon indokolt lenne, berendezési tárgyai, ügyféltér bútorzata rendkívül elavultak. Ugyanez a helyzet több intézményi épület esetében is. A Művelődési Ház energetikai felújítása megtörtént, de a belső felújítást sajnos nem támogatta a pályázat, azonban a belső terek felújításra szorulnak.
- 3.) **A Komló épületének teljes felújítása:** Az épület belső udvara szabadtéri rendezvényekre alkalmas, az oldalszárnyak üzleteiben a várost kiszolgáló üzletek és szolgáltatások telepíthetők. Jelenleg egy pályázat keretében irodák kialakítása történik, de az épület többi részének hasznosítása még további pályázati forrásokra vár.
- 4.) **Szelektív hulladékgyűjtő helyek bővítése:** Tótkomlós belterületén elhelyezendő szelektív hulladékgyűjtő helyek megvalósítása, akár időszakos jelleggel is.

- 5.) *Földutak járhatóbbá tétele, fásítás:* Tótkomlós közigazgatási külterületén lévő földutak járhatóbbá tétele. A mezőgazdasági területek könnyebb megközelíthetőségével a mezőgazdasági gépek ezeket az utakat vennék majd igénybe, ezáltal csökken a főutak forgalma, és növekszik a biztonsága. A porszennyezés csökkentésére és a táj régi arculatának visszaállítása érdekében, ezen dülő utak mentén fasorok, illetve védő erdősávok telepítésének folytatása.
- 6.) *Önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése:* Orvosi műszerek beszerzése, további helyben történő szakellátás biztosításának lehetősége, valamint szűrések helyben történő végzéséhez gyógyászati eszközök beszerzése.
- 7.) *Termálvíz hasznosítás, fűtési rendszerek kiváltása:* Az energiahatékonyság érdekében a meglévő energia (pl.: termálvíz) hasznosítása, a szén-dioxid kibocsátású fűtési rendszerek kiváltása. Jelenleg egy pályázatban ennek a célnak az elméleti megvalósulása megtörténhet.
- 8.) *Rózsa Fürdő fejlesztése (gyermekmedence, élménymedencék, csúszda létesítése), állagának megóvása és javítása, valamint szálláshellyel bővítése:* A Rózsa fürdő hatékonyabb kihasználtsága érdekében egy új gyermekmedence létesítése a meglévő termálvíz igénybevételével. Az „uszoda jelleg” mellett a fürdő élmény és wellness részlegének fejlesztése. A szomszédos ingatlan szálláshellyé kialakítása. Kempingezési lehetőség kialakítása.
- 9.) *A települési közművek folyamatos szinten tartásának és fejlesztésének biztosítása:* Közműszolgáltatókkal történő folyamatos kapcsolattartás. Esetlegesen fellépő hibák, károkozások azonnali elhárítása. Pályázati lehetőségek figyelése a közművek további fejlesztésére (közvilágítás korszerűsítése, ivóvíz hálózat rekonstrukciója). Dr. Adamkovics Ágost tér, Nagykopáncs bizonyos területeinek valamint a Jókai utca és Nagyatádi utca bizonyos területeinek közvilágítással való ellátása.
- 10.) *A vasút megmaradásának biztosítása:* Tótkomlós Város Önkormányzata támogatja a kötött pályás közlekedést. Támogatja a vasútvonalak fejlesztését, a reménybeli áruszállítások és a közút tehermentesítése miatt.
- 11.) *A szlovák nemzetiség anyaországi kulturális kapcsolatainak túlmenően gazdasági együttműködések elősegítése:* A szlovákiai testvérvárosok vonatkozásában olyan tótkomlói termékek felkutatása, amelyek a szlovákiai piacon vevőkörre találnak.

- 12.) *A Száraz-ér partjának és környezete jelentőségének megfelelő kialakítása, a vízbázis biztosítása Romániából (a termőföldek öntözéséhez):* Tótkomlóst érintő Száraz-ér folyamatos vízbázisának biztosítása Romániából, akár a termőföldek öntözéséhez, akár vízi létesítmények (csónakázótó, víztározó, halastó) kialakításához.
- 13.) *Az épített örökségeink (Kopáncsi kápolna, Tájház, Emlékház...) megvédése és turisztikai célú fejlesztése:* Kopáncsi kápolnához vezető út kiépítése turisztikai attrakció gyanánt. Cél a városi épített és kulturális örökség, valamint a kapcsolódó táji örökség megőrzése és bemutatathatóvá tétele, valamint a kulturális örökséghez való hozzáférés javítása. Fontos szempont a közösségek szemléletformálása, az örökség, mint lehetőség integrálása a köztudatba. Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- 14.) *A környéken egyedülálló értéket képező, a belvárosban kialakult telekrendszer és beépítés megtartása, illetve a kor igényeinek megfelelően annak továbbfejlesztése struktúrájának megtartásával:* Békés Megyében szinte egyedülálló 10x10 öles belterületi telekméret megtartása. A meglévő struktúrának rendezési tervben történő védelme.
- 15.) *Belterületen szilárd burkolatú utak arányának minimálisan 65%-ra növelése:* Pályázati lehetőségek kihasználása, annak érdekében, hogy a jelenleg rossz műszaki állapotban lévő utak minimálisra csökkenjenek.
- 16.) *Üresen álló ingatlanok helyzetének rendezése:* Az üres ingatlanok nyilvántartási rendszerének kidolgozása és a statisztikai adatok nyilvánossá tétele. A nyilvántartás célja, hogy a hosszú ideig (akár évekig) teljesen magukra hagyott épületek és lakások láthatóak legyenek az önkormányzat és a civil kezdeményezések számára, és bevonhatóak legyenek az üres lakások hasznosítását célzó programokba. Felmérés készítése arról, hogy a jelenleg nem lakás célú ingatlanokat milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Az önkormányzat felmérést készíthetne az üresen álló önkormányzati, nem lakás célú helyiségek közül mennyit és milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Civil kezdeményezések bevonása a lakások, épületek felújításába. Az üresen álló, rosszabb állapotú helyiségek, épületek átmeneti hasznosítása. Jogi lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tulajdonos átmeneti használati szerződést kössön egy személlyel, csoporttal vagy szervezettel, ami lehetővé

teszi az épület legális, de átmeneti jellegű használatba vételét addig, ameddig eldől az ingatlanok sorsa.

- 17.) *Civil szervezetek munkájának szervezett segítése:* Az elmúlt években, évtizedekben egyre nagyobb szerephez jutott a gazdaságban a civil szféra, mert bár az egyes szervezetek tevékenységeikkel általában egy adott csoport hétköznapi igényeit szolgálják ki, összességükben mégis jelentős társadalmi-gazdasági funkciót töltenek be. Ezt igazolják a civil szervezetek főbb szerepei is, vagyis a közszféra és a magánszféra közötti közvetítés, társadalmi kontroll biztosítása, érdekképviselés, és a közjó szolgálata. Ezek mellett fontos megemlíteni a jövedelem-újraelosztásban betöltött szerepüket is, mert a civil szervezetek támogatók és támogatottak is egyben. Az állami, uniós és magántámogatások kedvezményezettjei, és a rászoruló magánszemélyek, esetleg intézmények támogatói. Nélkülük fontos társadalmi funkciók maradnának betöltetlenül, amelyek pedig a társadalom demokratikus működését, valamint a lakosság önszerveződési igényeinek kielégítését biztosítják. Emellett a szektor munkahelyteremtő szerepe, illetve egyre növekvő gazdasági súlya sem elhanyagolható. Tótkomlós Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetekkel való jó kapcsolattartásra, azok anyagi támogatására, vagy egyéb más módon való segítésére. Nyomon követi a civil szervezeteknek szóló új pályázati kiírásokat, arról tájékoztatja a civil szervezeteket, ha az önkormányzatnak van szabad kapacitása, segít a pályázatok megírásában. Civilek Házának kialakítása.
- 18.) *Vállalkozások letelepedésének támogatása:* Vállalkozói aktivitás ösztönzése, az új vállalkozások létrejöttének támogatása.
- 19.) *Sportlehetőségek bővítése (lovak pálya fejlesztése, görkorcsolya, kerékpárpálya, futópálya létesítése:)* Egészséges életmódra történő nevelés, sportolási kedv növelése, szabványméretű pályák kialakítása, ezáltal versenyek tartására nyílik lehetőség.
- 20.) *Padok elhelyezése a parkokban, a város utcáin - akár felajánlások útján is:* A kisvárosi jelleg erősítésére fontos lenne padok kihelyezése a Kossuth és Széchenyi utcán is.
- 21.) *Munkahely teremtés elősegítése:* A Regionális munkaügyi központtal és annak kirendeltségével történő folyamatos együttműködés. Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása. A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének

a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése. A kistérség gazdasági szerkezetének, annak átalakulásának a felmérése. A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása. A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének a megteremtése. Jól szervezett közmunkaprogram, illetve az erre épülő start programok folytatása, fejlesztése.

22.) *Evangélikus templom felújítása:* Pályázati forrás felkutatásával a templom külső felújítása a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség által önkormányzati segítséggel.

23.) *Szálláshely és kiszolgáló egységek bővítés:* turisztikai szempontból megfelelő minőségű és mennyiségű szálláshely és étterem, étkezde kialakítása.

Az elkövetkezendő években kiemelt szerep jut a pályázati tevékenységnek, hiszen a szigorú gazdálkodási és költségvetési keretek között a pályázatokon történő részvétel biztosíthatja azon források megszerzését, amelyek segítségével az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott céljait eredményesen meg tudja valósítani.

Az Európai Unió által biztosított források mellett fokozott figyelmet kell szentelni az egyéb, főleg a megyei önkormányzat által elosztásra kerülő források megszerzésére. Ezen források megszerzése érdekében adott esetben külső szakértők vagy szervezetek igénybevétele is számolni kell, pl. független könyvvizsgáló, környezettanúsító, illetve speciális szakértelemmel rendelkező pályázatíró.

Figyelemmel arra, hogy a pályázatok keretében elnyerhető források mértékét több évre előre prognosztizálni nem lehetséges, hiszen a források megszerzése nem garantált és a fejlesztési célok megvalósulása elsősorban a pályázatok sikerességétől függ, ezért ezen dokumentumban konkrét, számszerű adatok mellőzése indokolt.

A gazdasági program összegzése

A programban vázolt célok és feladatok megvalósításával egy jobb, élhetőbb, vonzóbb város megteremtéséért tehetünk, amely révén itt maradnak, illetve visszajönnek a fiatalok és idősebbek, gyarapodik a népesség. Előtérbe kerülhet a jóléti, gondoskodó önkormányzati szerep, erősödhet a szociális háló. Ahhoz, hogy

jelentős számú munkahelyek teremődjenek fontos körülmény a gazdasági szabályozó rendszernek a befektetéseket vonzó változása is. A program vélhetően egy önkormányzati ciklusban nem valósítható meg teljes körűen, de ezen elvek mentén, a szükséges és lehetséges döntések meghozatalával a lehető legközelebb kell jutni egy mindenki által vágyott élhető kisváros dologi és működési feltételeinek biztosításához. A jelen programban megfogalmazott célok, cselekvési tervek, beavatkozási pontok csak akkor tekinthetők valós és reális elképzeléseknek, amennyiben a Képviselő-testület a programmegvalósításának alapkövét jelentő pénzügyi stabilitást megőrzi és továbbnöveli.

Tótkomlós, 2025. június